

Educant a l'era digital

L'era digital és una realitat latent en la nostra societat. No obstant, la creixent desigualtat prevé a gran part de la població ser part d'aquest avenç. Com es poden superar aquestes barreres en l'àmbit educatiu?

Ens trobem davant una revolució tecnològica global que ens porta a desenvolupar tècniques per a fomentar l'adaptació a la situació canviant que experimenta la nostra societat. Sent els joves subjectes protagonistes d'aquest canvi, cal plantejar quin és el seu rol en aquest fenomen, quines mesures requereixen ser preses per a fer front a la creixent desocupació i com empoderar-los cap a l'emprenedoria.

No obstant això, amb una iniciativa global com la Declaració de Incheon per a l'Educació 2030 aprovada al maig de 2015 i que té com a objectiu presentar una nova visió de l'ensenyament, cal, a més, preguntar-se com tal estratègia ha de ser implementada a escala regional, considerant les condicions particulars de cada país. Així doncs, ens concerneix analitzar la situació global, endinsant-nos detalladament en el territori espanyol en el marc de la revolució tecnològica. Tot això exposat en motiu del Dia Mundial de les Habilitats de la Joventut de Nacions Unides del 15 de Juliol sent lema d'enguany "Formar als docents, formadors i a la joventut per a un futur transformador".

A nivell global, ens trobem davant una discontinuïtat entre un increment de joves que estudien i una reducció la força laboral juvenil en més de 50 milions. A més, dels 429 milions de treballadors joves, 55 milions es troben en situació d'extrema pobresa en gran manera donada per la mala qualitat de les ocupacions, la falta de protecció jurídica i les escasses oportunitats de formació professional.

La transició des de la finalització dels estudis a la incorporació al mercat laboral esdevé un factor d'extrema importància quan es tracta d'analitzar quins factors impedeixen una correcta adaptació a aquesta nova realitat analitzada. Sent l'espera mitjana per a trobar treball estable de 13,8 mesos, les diferencien varien en funció de la regió.

Algunes de les variables que entren en joc són: el nivell d'ingressos, on menys ingressos implica més necessitat de treballar tot i fer-ho condicions precàries; el lloc de residència, sent major l'espera en àrees rurals; o el gènere, augmentant-la en el cas de les dones.

Al voltant d'aquestes, s'han elaborat diversitat de polítiques per part d'entitats internacionals i nacionals amb la finalitat de superar les

barreres que suposen pels joves. La revolució tecnològica no és integrada d'igual forma per tots els individus donada la falta de recursos que tenen determinats col·lectius. Culpa d'això són les causes estructurals que impedeix als més desfavorits ser subjectes actius del canvi.

Posant d'exemple la desigualtat de gènere, l'accés a l'ensenyament i formació tècnica i professional (EFTP), que ajuda els joves a desenvolupar les competències necessàries per a l'ocupació en aquesta nova era digital, queda, sens dubte, limitat per aquest factor. Segons l'informe del Banc Mundial titulat "La Dona, l'Empresa i el Dret 2022", al voltant de 2400 milions de dones en edat de treballar no tenen igualtat d'oportunitats econòmiques i en 86 països sofreixen algun tipus de restricció laboral. Per això, al mateix temps que es desenvolupen competències tècniques i professionals, aquestes han de realitzar-se amb enfocament de gènere, reduint els obstacles de les dones per a accedir a aquestes.

En d'accés en saber, és destacable la importància que ha guanyat la Intel·ligència Artificial concebuda com a punt essencial en la transformació digital. Ens preguntem quins efectes tindrà aquest avenç tecnològic i com pot ajudar els joves a adaptar-se a les noves dinàmiques de la digitalització. Aquesta tecnologia permet desenvolupar pràctiques d'ensenyament i aprenentatge innovadores i accelerar el progrés en la consecució del ODS 4 aportant als joves les competències requerides en aquesta nova forma del món laboral. Ara bé, una revolució accelerada porta riscos i reptes que l'acompanyen i, per això, s'han d'implementar aquestes eines sense accentuar les diferències tecnològiques entre els països i dins d'aquests.

XAVIER ARNAU (GETTY IMAGES)

Portant el nostre article a l'àmbit espanyol, dos són les preguntes que canalitzaran aquesta part. En primer lloc, si Espanya es troba en el mateix marc global respecte al desenvolupament d'habilitats dels joves en la dinàmica canviant del mercat laboral, i quines estratègies són necessàries aplicar des de les entitats públiques del país d'acord amb els objectius internacionals.

Els estudis prospectius del Centre Europeu per al Desenvolupament de la Formació Professional (CEDEFOP) apunten a un augment de la demanda de qualificacions de nivell intermedi i superior al costat d'una disminució de les demandes de treballadors amb nivells educatius baixos. Això genera una discontinuïtat entre els nivells de qualificació de la població treballadora i les necessitats del mercat laboral que implica un greu problema estructural. Per tant, la Formació Professional amb la intenció d'un mercat competitiu i centrat en l'avanç tecnològic és clau per a solucionar aquest desajust.

No obstant això, segons el Digital Economy and Society Index (DESI), poc més de la meitat de les persones entre 16 i 74 anys posseeixen capacitats digitals, el percentatge d'especialistes en TIC representa un 2,9%, menor que la mitjana europea i els titulats en aquesta matèria representen el 3% en homes i un 1% en dones.

Tot això posa en evidència la necessitat d'apostar per una transformació de la formació tècnica i professional cap a una economia digital considerada com a essencial a vista dels efectes de la crisi. Segons el Pla Estratègic de Formació Professional, tot això requereix formació no únicament de l'alumnat, sinó del propi personal docent, com ha afirmat el Secretari General de les Nacions Unides, António Guterres: "El Dia Mundial de les Habilitats de la Joventut ens recorda que els docents es troben en la primera línia d'aquest gran esforç mundial". Així doncs, amb les noves tecnologies com a eina altament eficaç, els sistemes educatius han d'invertir a oscil·lar cap als recursos tecnològics i garantir l'accés a tota la població trencant els obstacles inherents a l'estructura pròpia de la nostra societat.

Finalment, no podem oblidar allò ja exposat en aquest article, les barreres principals que impedeixen la correcta transició al mercat laboral, com l'èxode rural.

Els dos factors clau que defineixen aquest fenomen són l'envelliment i la despoblació i això ens porta a preguntar-nos en quina situació queden les zones rurals davant l'avanç de la transformació digital.

Aquesta qüestió ha estat objecte de diversitat de polítiques dutes a terme per entitats internacionals com, per exemple, el "Informe de sobre el Desenvolupament Rural 2019, Crear oportunitats per als joves" on es contempla l'acció dels governs en la creació d'estructures i actituds socials que ajudin els

joves del medi rural a avançar cap a la transformació digital com a mecanisme d'informació i èxit. La Xina s'ha convertit en un clar exemple de digitalització rural en la pràctica amb la creixent modernització agrícola i la millora de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) en sistemes 4G i en la computació des del núvol a les aldees. Aquests avanços canalitzen a evitar l'aïllament de les poblacions rurals, enfortint el teixit econòmic i social. Amb això s'intenta parar la latent mobilització massiva per part dels joves cap a les grans urbs que acaba generant descompensació demogràfica i sobre envelliment en aquestes àrees.

A Espanya, les pròpies dinàmiques econòmiques des de la industrialització porten a una major oferta d'oportunitats laborals i formatives, serveis sanitaris i propostes culturals en els nuclis urbans que els fan més atractius per a la població jove i conseqüentment es realitza una major inversió en recursos tecnològics per part de les empreses del sector en aquestes àrees. Així doncs, per a eliminar les barreres tècniques, legislatives, econòmiques i formatives s'ha d'advocar per millorar la provisió de serveis en el medi rural perquè esdevingui més dinàmic i diversificat en la generació de riquesa i coneixement dels joves.

Per tot l'exposat, el 15 de juliol, Dia Mundial de les Habilitats de la Joventut, ha d'ajudar a conscienciar sobre la necessitat d'empoderar als joves a través de competències flexibles i versàtils cap a la latent era digital.

Vinyet Torrent Vizmanos

Estudiant de Dret/ Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció
Universitat Pompeu Fabra

Fonts de referència:

- Banco Mundial. (2022, 7 marzo). Aproximadamente 2400 millones de mujeres en el mundo no tienen los mismos derechos económicos que los hombres. World Bank. <https://www.bancomundial.org/es/news/press-release/2022/03/01/nearly-2-4-billion-women-globally-don-t-have-same-economic-rights-as-men>
- UNESCO. (2021, 13 octubre). La inteligencia artificial en la educación. UNESCO. <https://es.unesco.org/themes/tic-educacion/inteligencia-artificial>
- Ministerio de Trabajo y Economía Social. (s. f.). Situación de las mujeres en el mercado de trabajo. Ministerio de Trabajo y Economía Social. Ministerio de Trabajo y Economía Social. 2020. https://www.mites.gob.es/es/sec_trabajo/analisis-mercado-trabajo/situacion-mujeres/index.htm
- ¿Qué se interpone entre los jóvenes y el empleo decente? (s. f.). InfoStories. <https://www.ilo.org/infostories/es-ES/Stories/Employment/youth-decentjobs#move-from-school>
- United Nations. (s. f.). Día Internacional de las Habilidades de la Juventud | Naciones Unidas. <https://www.un.org/es/observances/world-youth-skills-day#:~:text=En%202014%20la%20Asamblea%20General,decente%20y%20el%20el%20emprendimiento.>

Publicat per:

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.